

UKRAINIAN LABOR NEWS

PRINTED AND PUBLISHED TRI-WEEKLY BY THE WORKERS AND FARMERS PUBLISHING ASSOCIATION, LIMITED, A JOINT STOCK COMPANY, INCORPORATED UNDER THE LAWS OF MANITOBA, AT ITS HEAD OFFICE AND PLACE OF BUSINESS, AT THE CORNER OF PRITCHARD AVENUE AND Mcgregor Street, in the City of Winnipeg, Manitoba.

Subscription per year \$4.00

Telephone: 51 465

УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТИ

газета для робочого люду - виходить три рази на тиждень: у вівторок, четвер і суботу. Видав. Робітничо-Фармерське Видавниче Товариство, закорпороване в Манітобі. Редакція, адміністрація і друкарня містяться в Українськ. Робітничім Домі, на розі вулиць Пritchard і Mcgregor, у Вінніпегу, Ман.

Передплата на рік \$4.00

Адреса:

UKRAINIAN LABOR NEWS

Cor. Pritchard Ave. and McGregor St., Winnipeg, Man., Canada.

Редакція за оголошення не відповідає.

ЧОРНО-КАТОЛИЦЬКИЙ ІМПЕРІАЛІЗМ

ЖЕРТВОЛЮБІВІСТЬ ПАПИ РИМСЬКОГО.

В "Кан. Українці" з 12 листопада читаємо на першій сторінці досить таки цікаву новинку під таким цікавим наголовком: "Дар Св. Отця на протипольовіцьку пропаганду". Сама новинка така каже: "Св. Отець жертвував мільон лір на фонд проти большевицької ПРЕСОВОЇ пропаганди. Він буде ще збільшений збірками по цілм світі".

Бачите, папа римський не тільки колектує від вірних гроші, не тільки спекулює ними на ньюйорській біржі, але він також і жертвує їх - і то не десятки чи сотки тисяч, а такі цілий мільйон та щей в придачу колекту по цілому світі заряджує.

На що ж жертвує так щедро папа римський? Може на кусок хліба для отих півмільйона безробітних, що гинуть з голоду в Італії? Може жертвує потерпілим від польсько-фашистських погромів українським селянам в Галичині, багато з яких може через останнього золотого занесли далі римському?

Ні, папа римський жертвує на протиробітничу пропаганду, на розбивання робітничих організацій, на розбивання страйків, на жандармерію, на протиробітничу пресу. От жаль, що "Кан. Українець" не сказав, скільки він дістав з того "дару св. отця" за ті брехні, що він їх випикує проти Радянського Союзу, проти комуністів і проти робітничого руху в цілому світі.

Не сказав, вдався.

ЧИ МИТРОПОЛИТ ШЕПТИЦЬКИЙ ПРОТИ ВІННІПЕГСЬКИХ ГРЕКО-КАТОЛИКІВ, ЧИ ВОНИ ПРОТИ НЕГО?

Хто прочитав, чи прочитав в останньому числі "Кан. Українця" першу новинку на першій сторінці про "протестайнісмі віче українських організацій Вінніпегу", а на редакційній прочитає "клич митрополита з Галичини", то ї певно застануться й запитає: Хто ж тут проти кого - чи митрополит проти своїх вірних у Вінніпегу, чи вони проти митрополита?

Бо на тому протестайнісмі вічу в інституті просвіти, каже "Кан. Українець", відбувався конкурс поверх-20-ох промовців і з між них відзначився "Всеч. о. Головка". На вічу ухвалено резолюції й рішено вислати їх до прем'єра Великої Британії, Канади й до Ліги Націй. А потім "віче одностайно рішило, що коли широкій світ не зробить нічого для припинення польсько-го терору в Галичині, то всі представлени на вічу організації стануть активно допомагати УВО, на що даватимуть зі свого бюджету постійні фонди".

А потім такі "виникнула думка про створення окремої організації", що давала б постійну фінансову допомогу на бойовий фонд УВО.

Значить, не чекаючи рішень "широкого світа", українські греко-католицькі організації у Вінніпегу та їхні егомосці рішили давати гроші "на бойовий фонд УВО".

А першу статтю на редакційній сторінці той самий "Кан. Українець", визнаючи устами митрополита Шептицького "усіх католиків України до зорганізування католицького союзу", викладає в шести точках його принципи, де в п'ятій точці каже:

"В єдності, ладі та карності зорганізуваної акції, СТОЯТИ НА ГРУНТІ ЛЕГАЛЬНОСТІ СУПРОТИ ДЕРЖАВИ, ЯКОЇ МИ ГОРОЖАНАМИ, будемо посягати наші сили, щоби на всіх ділянках народнього і політичного життя ЗАКОННИМИ ЗАСОБАМИ здобувати" і т. д.

Бачите, яка то виходить католицька чудасія, коли не сказати просто кривди!? Вінніпегські католики ї егомосці творять організацію "з більше заможних українських громадян Канади" для підтримування фінансово саботажів в Галичині, а митрополит Шептицький в ім'я бога закликає до лояльності польсько-шляхетській державі і її нагаєм. Вінніпегські католицькі егомосці кажуть "активно допомагати УВО", тобто допомагати муть ріжним протизаконним винникам, а митрополит Шептицький кличе робити "тілми законними засобами", які не порушували б католицької віри ні моралі.

Отже хто тут проти кого? Чи Шептицький проти вінніпегських католиків і їхніх егомосців, чи ці останні проти Шептицького та проти "католицької віри ні моралі"?

Далі: а проти кого і за ким "Кан. Українець"? На першій сторінці він за саботажами, а на редакційній сторінці того самого числа він проти саботажів. Отже, якої ти, цигане віри? За кого маеш ти своїх читачів? Якої віри ї моралі ти вчаш ї?

ЩО ТАКЕ КАТОЛИЦЬКИЙ СОЮЗ, НА ЩО ВІН І КИМ ПОДИКТОВАНИЙ.

Дуже поміняється той, хто, прочитавши того митрополитичого листа про творення католицького союзу, подумає, що він має на меті таке поборжне завдання, як проповідання католицької віри ї моралі. Воно то до певної міри й так, але для цього прийшлося б засювати ту віру ї мораль трохи ширше. Тому то ми без побічних пояснень приступаємо до справи.

Католицький союз для українців є подиктований митрополитові Шептицькому і його єпископам Пилсудським через папу римського. Це є виконання умов конкордату в часі протипольських революційних вибухів українських трудящих мас. Це є "моральна", як її Шептицький називає, допомога законам

Почувши від ката міністра Склядовського задоволення, що теперішній український погром не тільки почався, митрополит Шептицький заявив, що з відповіді Склядовського він задоволений.

Шептицький каже: Не влізно протинити владі, бо вона від бога.

польської держави, а ті закони випикує на селянській спині нагай польського улана. Не забудьте, що як тільки Шептицький почав творити той католицький союз в Галичині, то негайно наказав усім тим попам, яких УНДО поставило на свою виборчу лісту до польського союму та сенату, відтягнути свої кандидатури і взагалі заборонив усім греко-католицьким егомосціям брати участь в політиці.

Але це тільки заборонив брати участь в політиці такі, яка хоч би трохи не погоджувалася з політикою Пилсудського та польської шляхти. За те він не тільки заборонив брати участь в політиці протиробітничій, в противизвольній українського народу - навпаки, сама мета творення того католицького союзу - це є політика творення одного католицького міжнародного фронту в першу чергу проти Радянського Союзу, а в другу проти міжнародного революційного руху. Це ж якрз і є політика тої пропаганди, на яку папа римський висигнував один мільйон лір та ще обіцяє попровадити колекту на міжнародно скалю.

Ось що ж то політику католицького імперіялізму ми ширше виснімо, покажемо фактами ї цифрами в слідуючому числі нашої газети.

ЯК І НА ПІДСТАВІ ЧОГО ОЦІНЮВАВ ЛЕНІН СПРАВЖНЮ РОБІТНИЧУ ГАЗЕТУ

Пресовий фонд робітників на свою газету, поквітування того фонду на сторінках газети - було для Леніна мірилом того, що за тою газетою стоить робітництво.

Як дивився на справжню робітничу газету такої теоретик і незрівняний провідник революційного руху як Ленін. Ніхт так високо не цинив значіння справжньої революційної газети, як її цинив Ленін. Він дивився не тільки на те, хто в цій газеті пише, але й на те, хто її втримує своїми центами.

Коли 22 квітня 1912 року появилася в тодішньому Петербурзі легальна большевицька газета "Правда" - Ленін, який був тоді за кордоном, дуже зрадів. І хоч в цій газеті не можна було писати, що вона большевицька, хоч взагалі нії про всякі справи треба було писати такою мовою ї таким способом, щоби царська цензура не причепилася, то проте прийшлося "Правді" щось 17 разів міняти свої назвиська, бо царська влада її закривала, а її редакторів арештувала. І коли секретар написав закордон до Леніна, що неможливо поліпшити газету в змислі її легального існування, то Ленін негайно же відповів до редакції: "В справі легальності секретар Вправ неправ в своєму останньому листі: можна ї треба БАГАТО ще зробити в змислі збільшення легальності".

З цього бачимо, що які б не були тяжкі умовни існування революційної газети в капіталістичних умовах, то Ленін був за тим, щоби газета існувала ї збільшувала можливість свого легального існування. "Правда", орган Всесоюзної Комуністичної Партії, публікує нідє же не публіковані матеріали Леніна. Вона дублює уривок з доклада Леніна на нарадах соціалістів в Брюкселі в Бельгії. Народи ці складало було Міжнародне Соціалістичне Бюро. Відбулася ці наради 16 і 17 липня 1914 року, тобто два тижні перед розпочаттям світової імперіалістичної війни. От на тому то якрз зібрани Ленін і заговорив про справжню робітничу газету та провів межу між газетою большевицькою а меншовицькою.

Отже там Ленін каже: "Щоденні газети (він говорить про газети робітничі) служать дуже важною зброєю організування робітничої класи. В цих газетах є сила матеріалу, який на це вказує. Наприклад, дані ПРО СКІЛЬКІСТЬ ЖЕРТВ ВІД РОБІТНИЧИХ ГРУП".

Отже Ленін дуже величезної ваги надавав їм жертвам, які організовані робітники чи робітничі групи складали на допомогу робітничій газеті. І про це він говорив у своєму докладі на міжнародних соціалістичних нарадах. Ці жертви для Леніна були мірилом того, за ким стоить робітництво. А що тоді провадилася боротьба між російськими большевиками і меншевиками, то от на основі робітничих пожертвувань на большевицьку, большевиками і меншовиками, "Луч" (обидві тоді виходили в Петербурзі), Ленін і показує за ким стоять робітники. Він каже:

"Обидві газети, і правдиська (тобто партійна), і ліквідаторська (тобто меншовицька) друкують звіти про грошеві пожертвування від робітничих груп. Ці звіти являють собою найкращий, який тільки мислий в Росії, взірць - відкритий, легальний - справжнього стану ОРГАНІЗОВАНОСТІ робітничих мас".

І от Ленін бере большевицьку газету ї меншовицьку газету і робить підрахунки за цілий 1913 рік робітничих пожертвувань в одній ї в другій газеті і каже: "У правдиській скількість пожертвувань від робітничих груп було 2,181; а у ліквідаторів - 671. Це значить, що процент організованих правдистами робітників був в 1913 році 77, а в 1914 році 81" (а меншовиків 23 і 19 процент).

Далі Ленін каже так: "Говорити пусті заповнення легко. Але організувати справжню робітничу газету, яку дійсно втримують робітники, дуже не легко. Це значить, усі більш досвідчені, як ми, закордонні товариші. Дійсно робітнича газета, тобто дійсно втримувана робітничим гримши газета, яка провадить партійну лінію, є величезний організаційний апарат".

Далі Ленін для більшого доказу, що большевицька "Прав-

да" є справжньою робітничою газетою, а меншовицький "Луч" не є такою, наводить суму поквітувань щось в роді нашого пресового фонду в обох газетах. Він каже:

"Від 1 січня по 13 травня 1914 року обидві газети, як і завжди, поміщували фінансові звіти і пожертвування, і в нашій газеті було зроблено п'ясумки. Ось наслідки: "Правда" зібрала 21,584 карбованців і 53 копійки, з них 18,934 карб. 10 копійки від робітничих груп. Тобто 87 процент дають збіркі від організованих робітників, і тільки 13 процент - від буржуазії.

А в ліквідаторів зібрано (за той самий час) 12,055 карбованців 89 копійок, з них - 5,296 карб. 12 копійок від робітничих груп, тобто МЕНШЕ, ЯК ПОЛОВИНА, всего лише 44 процент. А БІЛЬШЕ, ЯК ПОЛОВИНУ грошей дає ліквідаторам буржуазія".

Так цинив Ленін ту газету, яка втримувалася робітничими гримши, на сторінках якої являлися звіти робітничих пожертвувань, бо вони свідчили про те, що це газета справді робітничая.

Ленін з-за кордону домагався, щоби редакція "Правди" давала на своїх сторінках робітникам звіти з їхніх збірок. Як він уболівав ї нетерпеливсь, коли "Правда" приходить закордон півдня пізніше, як буржуазні російські газети. В листі до редакції "Правди" (тоді вона називалася "За Правду") він писав з-за кордону:

"Уважаємі колеги! Дуже дякую Вам за ДВОРАЗОВЕ прислання газети НА ЧАС, тобто ОДНОЧАСНО зі всіма буржуазними газетами. Але крім цих двох разів, газета "За Правду" приходить завжди НА 1/2 ДНЯ пізніше за буржуазні газети. Чи неможна б цього переробити й послати газету ЗАВЖДИ на час, щоби вона приходила ОДНОЧАСНО з буржуазними газетами".

Далі Ленін пише: "Який тепер тираз газети? Чи буде колінебуз (нарепті!!) фінансовий звіт?"

От як Ленін турбувався робітничою газетою! Йому бляче було дивитися, щоби робітничая газета спізнається, щоби вона приходила за кордон півдня пізніше за буржуазні. Коли так, то значить вона ї дома спізнавала ї багато робітників, що привикли читати яку-небудь газету, купували буржуазну. А коли б була на час робітничая - може вони купили б робітничу. Розходиться тут, як і за того цента, що його робітник дав буржуазній газеті ї за те, як отруку купивши для себе заміст того, щоби купити газету робітничую - даїти підтримку своїй газеті ї за своєю капійку купити добру поживу.

Коли ж ми вернемося до своєї української робітничо-фармерської преси, до її жертвадців, то тоже сміло можемо сказати: нашу пресу втримують впершу чергу українські робітничо-фармерські організації, а в другу чергу - українські свідомі робітничі ї фармери. Про це свідчать не раз ті цілі шпальти поквітувань імен жертвадців та пресових компаній, які ми час від часу містимо. Взяти за приклад "Українськ. Робітничі Вісти" з 4 і 7 жовтня, де у двох числах 7 сторін заповнено іменами жертвадців минулої листопадової кампанії. Це поквітування так вплекло редактора петляорівського "Укр. Голосу", що він аж не витримав і гакнув. Ми знаємо, що кожний робітничий цент, поквітуваний на сторінках нашої преси як ї допоміг, це здорова колька в бік петляорівським та хрунівським редакторам взагалі.

Але нехай вони цим похваляться! Нехай вони скажуть, за чий гроші їхня преса видається! Нехай вони дадуть поквітування... ну... хоч би з останньої кампанії домінівлящих виборів! Нехай дадуть, а тоді навіть оті засліднені блахманським патріотизмом робітничі ї фармери, які ще їхню пресу читають, переконаються, на чім хліб ї животть ці газети ї їхні редактори. Але вони такіх поквітувань не помістят... Ніяка преса таких поквіту-

вань не поміщує, тільки робітничая. Бо справжню робітничая преса видається за робітничі гроші, бо вона служить робітничим інтересам і дає робітникам звіти за ті центи, які вони складають ї на допомогу. Працюймо ж, товариші ї товаришки, ударно для своєї преси ще цих два тижні в листопаді.

Волинець.

БОРІТЬБА РОБІТНИКІВ МЕТАЛЕВИХ КОПАЛЕНЬ В СОДБОРІ

Металеві робітники майні Фруд, яка належить до Інтернейшенал Никл Ко., стрінулися в понеділок, 20 жовтня, з новим атаком, коли загладна компанія не була задоволена з своєї системи спід ап, яка за 8 годин денної праці витягала з робітників останню ушію енергії, зажадала, щоби день праці був продовжений від 30 до 40 минут.

З огляду на те, що Інтернейшенал Никл Ко. настрашилася, щоби її \$60,000,000 зиску, який вона так хвалиться, не найшовся в небезпеці, бо ціна на мідь впадала, вона знову звернулася до робітників, домагаючись від них дальших жертв. В тії цілі на 16 жовтня розлілено оголошення, які заявляли, щоби 20 жовтня день праці буде продовжений з 8 годин на 8 годин і 40 минут.

На 1,600 робітників, які працюють в цій майні, 200 зголошилося в членство Майн Воркерс Індустріял Юніон і заплатили свої вкладки до якогось часу. Виконавчий Комітет стрівнувшись з цим визвоном компанії не мав досить часу поробити відповідні приготування (окрім того, що надрукував і розкинув три тижні перед тим 2,000 копій манифесту і булетину), мав перед собою тільки один вихід - викликати і страйк, назначити його день і взяти в страйку провід. Тому видано відозву страйкувати і неорганізовані робітники відгукнулися на цю відозву досить добре. Такого ентузіазму серед неорганізованих робітників в Содборі не бачились через довгі роки, але на щастя нещастя треба було порадижити з фініландськими революційними членами Майн Воркерс Індустріял Юніон оф Канада (відділ металевих робітників), як також з неорганізованими робітниками. Позволити майнерам працювати тільки один день без сильною протесту означало б покірно прийняти ганебні домагання компанії. Цего не могли толерувати навіть найреакційніші групи робітників і це було б великою ганьбою для нашої організації, яка називає себе революційною, хоч мала частина робітників була організована.

Серед таких обставин революційним обовязком Виконавчо Комітету було викликати страйк і взяти в ньому провід. З огляду на факт, що між цєю секцією майнерів майні Фруд через останні 12 міся-

ців не було ніякої активності, як також і те, що через останніх 20 років ці майнері були неорганізовані й на ласці своїх босів, ніколи не висказали словя протесту проти них, революційні робітники відчували, щоби вони за слабі, що значинтя страйк було б саморобством і на останнім мінтінгу, одна ніч перед тим, як страйк мав увійти в житті, себто у вівторок, 21 жовтня, переголосовано, щоби страйк відкликати, щоби ескекутива і мусила зробити.

На цій мінтінгу дозволено зайдикитися в салі горстці дрібних босів і вони голосували проти страйку, а майнері, які находилися на чорній лісті, мусила опустити салю. Немає найменшого сумніву, що цих дрібних босів зорганізувала Інтернейшенал Никл Ко. в тії цілі, щоби розбити страйк. І ці фініландські революційні робітники, які домагалися, щоби робітники на чорній лісті опустили салю, тим самим помогли компанійним наганячам розбити страйк. І так ми мади нагоду побачити видовище, непростий гріх обеданого фронту Ай Доблю Доблю, наганячий компанії і революційних фініландських робітників, що разом з ними голосували проти страйку. І так перша спроба за останні десятиліття виявилася боротьбу Інтернейшенал Никл Ко. зістава ударемирена навіть без найменшої сутинки.

Але робітники цієї майні не позволяють компанії трактувати їх так, як це було в минулому. Вони збудилися з свого доагого сну, вони свідомі зараз того, щоби існує провід, який поведе їх до боротьби і глибоко в їх серцях повстає зародок бунту. Вони знають чому компанія вислала до Содборі три вагони наганячів і три літаки, коли робітники загрозили страйком, щоби поліпшити свої незавидні обставини. Вони знають чого дрібні боси збїглилися на мінтінгу. Дятого, щоби не добусти до страйку. Отже ї обовязком є вступати до бойової юнії, стати разом з революційними робітниками світа і зорганізувати боротьбу проти своїх тиранських босів - Інтернейшенал Никл Ко. Вони мусять стати до боротьби за негайні вимоги юнії і за знищення системи визиску.

Дж. Баркер, секретар Майн Воркерс Індустріял Юніон Металевої Секції.

БУДУЮТЬ РАДЯНСЬКИЙ ДИРИЖАБЛЬ

З ініціятиви групи червоно-прапорників розпочалася в цілому Радянському Союзі збірка грошей на будову могутнього радянського балюну на місці листопадової кампанії. Це поквітування так вплекло редактора петляорівського "Укр. Голосу", що він аж не витримав і гакнув. Ми знаємо, що кожний робітничий цент, поквітуваний на сторінках нашої преси як ї допоміг, це здорова колька в бік петляорівським та хрунівським редакторам взагалі.

Але нехай вони цим похваляться! Нехай вони скажуть, за чий гроші їхня преса видається! Нехай вони дадуть поквітування... ну... хоч би з останньої кампанії домінівлящих виборів! Нехай дадуть, а тоді навіть оті засліднені блахманським патріотизмом робітничі ї фармери, які ще їхню пресу читають, переконаються, на чім хліб ї животть ці газети ї їхні редактори. Але вони такіх поквітувань не помістят... Ніяка преса таких поквіту-

вань не поміщує, тільки робітничая. Бо справжню робітничая преса видається за робітничі гроші, бо вона служить робітничим інтересам і дає робітникам звіти за ті центи, які вони складають ї на допомогу. Працюймо ж, товариші ї товаришки, ударно для своєї преси ще цих два тижні в листопаді.

Волинець.

Висновок: Думка збудувати радянський дирижабль знайшла широкій відгомін серед радянської суспільности. За нещільний місяць, протягом другої половини вересня й перших днів жовтня, зібрано в Радянськ. Союзі понад 100 тисяч карбованців на дирижабль. До кампанії прилучаються день у день нові маси. Передбачують, що до кіця 1930 року буде зібрано досить коштів, щоби розпочати будову.

Щоби відзначити 50-ліття провадиря робітничо-селянської Червоної Армії Каїмевтія Ефремовича Ворошилова, дирижабль дістане назву "Клім Ворошилов". Українські робітники є селяни ставляться з великою увагою до кампанії збірки коштів на дирижабль. До редакції центральних газет напливають індивідуальні ї колективні внески. Багато артистів вирішило відправити по 2 години на будівництво дирижабля.